

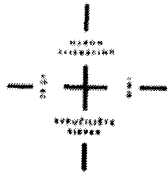
ISSN 2412-1932

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske

SVEUČILIŠTE SJEVER
IN VARAŽDIN

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної
науково-методичної конференції

«УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ»

конференція - XXII

Одеська державна академія
будівництва та архітектури

20-21 КВІТНЯ 2017р.

ЧАСТИНА 1

ОДЕСА – 2017

ББК 74.58(4Укр) я 431

М 341

УДК 338 (063)

В збірнику наведені матеріали, які докладалися на XXII Міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців» (м.Одеса, 20-21 квітня 2017р.), висвітлюються: результати науково-методичної роботи ОДАБА й інших ВНЗ та організацій **України, Хорватії, Болгарії, Словенії, Німеччини, Молдови** з питань:

- модернізації структури та змісту освіти;
- завдань вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства;
- розвитку наукової та інноваційної діяльності в освіті;
- методичного забезпечення та організації навчального процесу;
- удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки.

Редакційна колегія:

А. В. Ковров, к.т.н., професор – голова

Ю. С. Крутій, д.т.н, професор - заступник голови

І. А. Педько, д.ек.н., доцент

О. Ю. Гілодо, к.т.н., доцент

Д. О. Голубова, к.т.н., доцент

Я. Г. Мар'янюк, к.ф.н., доцент

Відповідальні секретарі:

М. О. Лесняк

К. С. Яричук

Рекомендовано до друку
Методичною Радою ОДАБА
(Протокол № 6 від 23 березня 2017р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

Відповідальний за випуск: д.т.н., професор **Ю. С. Крутій**

©Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2017

ЯКІСНЕ ВОЛОДІННЯ ФАХОВИМ МОВЛЕННЯМ – ЗАПОРУКА КАР'ЄРНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Машарова Я. В., Шевчук О. В. (*Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна*)

Досконала мова, у тому числі мова фаху, визначається наступними ознаками: логічною послідовністю, правильністю вживання термінів, точністю та ясністю формулювань. Логічний виклад інформації та вільне володіння мовними засобами, що забезпечують зв'язне мовлення, є запорукою досягнення логічної послідовності викладу матеріалу.

Точність, ясність, доречність фахового мовлення забезпечуються вмінням поєднати володіння певною інформацією з досконалою мовленнєвою підготовкою, зокрема спроможністю вибрати оптимальну за змістом форму розповіді, опису, відповіді тощо для кожної конкретної ситуації. Під правильністю мовлення розуміємо точне формулювання понять та термінів, доречне їх уживання у тексті. У свою чергу, вона досягається суворим дотриманням усталених літературних норм правопису й вимови, будови словосполучень і речень.

Досконале знання мови, вільне володіння нею – це використання мовних засобів залежно від сфери, мети й ситуації спілкування, це належна мовна культура, у тому числі культура професійної мови, яка забезпечує мовленнєву компетенцію особистості в її професійній діяльності [2].

Отже, метою практичних занять з української мови за професійним спрямуванням є формування логіки викладу думки, його точності та правильності через систему галузевої та загальнонаукової термінології, створеної за лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами української літературної мови. Досвід викладання означеного курсу доводить, що студенти на практиці переконуються у необхідності вивчення особливостей фахового мовлення, досягнення якості, зрозумілості тексту. Саме тому питання лексичної синонімії у практиці побудови фахового тексту або перекладу за допомогою комп'ютера заслуговує на особливу увагу.

Зокрема залежність від контексту зобов'язує критично оцінювати прямий комп'ютерний переклад та хаотичний підбір потрібного слова із словника. Під час перекладу багатозначних російських слів слід ураховувати підвищену лексичну синонімію української мови. У протилежному випадку вірогідні помилки можуть зруйнувати наукову або ділову основу відповідного тексту, наприклад: «способность к чему-либо», «умственная способность»,

«покупательная способность» – здатність до чогось (потенційна можливість), розумова здібність (показник таланту), купівельна спроможність (показник фінансових можливостей); «технические средства», «денежные средства», «средства труда» – технічні засоби (обладнання), кошти (фінанси), знаряддя праці (предмети); «я считаю, что...», «считатъ до ста» – я вважаю, що ... (пропозиція), рахувати до ста (підрахунок) тощо.

Причиною текстових помилок часто є і міжмовна омонімія: «область виробництва» замість галузь, «минула неділя» замість тиждень, «об'єм виробництва» замість обсяг (термін «об'єм» вживається як фізична величина) тощо.

Природа наведених прикладів вірогідних помилок полягає у тому, що українська мова, тривалий час контактуючи з багатьма європейськими мовами, вибираючи своєрідність їх лексики, зберегла свої варіанти, що стали основою для розгалуженої лексико-семантичної системи. У зв'язку з цим у межах курсу української мови за професійним спрямуванням сформульовано певні рекомендації щодо складання фахових та ділових текстів. Зокрема, на окрему увагу заслуговує тенденція до інтернаціоналізації термінологічних можливостей. При наявності двох або більше варіантів перевага надається інтернаціональному варіантові, якщо він широко увійшов у розмовну практику (процент, телефонна трубка), або українському (слов'янському), якщо він більш відомий і прийнятний (вертоліт).

За наявності двох українських варіантів у професійному спілкуванні перевага надається нейтральному, наприклад: заробітна плата, а не платня. У цьому контексті в діловому і науковому стилях значну роль відіграють книжні слова, а вживання професійних жаргонів незвичної форми і змісту зводиться нанівець.

Наведені вище роздуми й відповідні приклади ще раз доводять те, що невміле використання лексичної системи у професійному мовленні перетворює процес спілкування на мовленнєвий потік з великою кількістю двозначних формулювань.

Системний підхід у розробленні науково-методичного забезпечення курсу українська мова за професійним спрямуванням полягає зокрема у поглибленому вивченні лексичних особливостей української мови та принципів вживання термінології у практиці професійного спілкування.

Література

1. Винославська О. В. Розвиток практичної компоненти комунікативної компетентності студентів технічного університету / О.В. Винославська, Н.Г. Андрійченко // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 12. – С. 65-69.
2. Чмут Т. К. Культура спілкування / Чмут Т.К. – Хмельницький, 1999. – 358 с.

Глушкова Н. М. Роль психологічних знань в контексті гуманітаризації вищої освіти	105
Глушкова Н. М. Країнознавство як засіб оптимізації навчальної діяльності іноземних студентів	107
Гончарук В. В., Павлюк О. В. Інформаційне забезпечення формування здорового способу життя	109
Горб-Гаврильченко І. В. Роль педагога у формуванні професійних компетенцій студентів-стоматологів	112
Дмитрієва Н. В., Попов О. А. Мотивация участия студентов в общественной и культурно-массовой жизни академии	114
Иванова И. Н. Подготовка специалистов в области реконструкции и реставрации - путь гуманизации городской среды	117
Кадієвська І. А., Сазонов В. В. Вплив філософії на формування когнітивних компетентностей майбутніх фахівців будівельного комплексу	120
Каранфилова Е. В., Леоненко А. Перфоманс как объект исследования философии творчества	122
Каранфилова Е. В., Самаркина А. Философское осмысление проблем книжной графики	124
Кругій Ю. С., Серьогіна Н. В. Систематизація виховної роботи в академії	126
Куковський О. Г., Діодоренко Л. Д., Семчук П. П. Використання творчості Т. Г. Шевченка для виховання студентів	128
Машарова Я. В., Шевчук О. В. Якісне володіння фаховим мовленням – запорука кар'єрного зростання майбутнього фахівця	130
Михальчук К. В., Краснянська Н. Д. Екологічне виховання студентської молоді	132
Муравьева И. А. Роль кураторских часов в воспитательном процессе студентов	134